

Megint szüret

November első hetének esős-havas és hideg időjárása néhány napra megálljt parancsolt az őszi betakarítási munkáknál. Tegnap, kedden kihasználva a jó időt, újra dolgoztak a földeken, ahol a sár nem jelentett akadályt. Záltányszéken, az Egyetértés Szakszövetkezetben befejezték már a vetést és a kukorica törését is, teljes erővel szüretelhettek és szedhették az almát. A teljes erőt úgy kell értenünk, hogy kinn dolgoztak az irodisták és a gépszerelők is, katonák és tanácsi dolgozók segítettek nekik. Ha marad a jó idő, felfedhetően ma be tudják fejezni a kései szüretet.

Lakásgazdálkodás Szegeden

3. Javaslatai és rendeletmódosítások

Az előzőekben a városi tanács elé terjesztett dokumentumok alapján próbáltuk felvázolni a szegedi lakásgazdálkodás helyzetét, eredményeit és gondjait, a lakásügyekkel foglalkozó tanácsi szervezetek és bizottságok munkáját. Befejezésül azokat a javaslatokat és rendeletmódosításokat ismertettük, amelyeket a testület magáévá tett, s amelyeknek megvalósítását kiánatosnak tartja a lakosság és az ügy érdekében.

A tanács e téma fontosságát ismerte el, és hangsúlyozta, amikor úgy foglalt állást, hogy: a lakás- és helyiséggazdálkodás fontos és bonyolult várospolitikai feladat, s annak megfelelő szintű irányítása szükséges. Teszi, hogy a tanács, mint testület, választási ciklusonként legalább egyszer tüzze napirendjére, értékeli ezt a munkát, és határozza meg a jövő feladatait.

A konkrét javaslatok a következők: Az 1/1974. számú tanácsrendelet és a jelenleg használatos lakásigénylő adatlapot az idő túlhaladta, ezért a mai követelményeknek megfelelő módosítása szükséges, hogy a társadalmilag igazságos lakásgazdálkodást és lakáselosztást jobban biztosítani tudja. Az új lakásigénylő adatlapon valamennyi lakásigénylő újítsa majd meg korábbi kérelmét, azzal a feltétellel, hogy aki ezt elmulasztja — bizonyos idő elteltével törlik az igénylők névsorából.

A lakásigénylők adatainak számítógépes feldolgozását, mint segédeszközt, továbbra is fenntartják, sőt továbbfejlesztése szükséges a társadalmi kontroll megfelelő alkalmazása, az igényjogosultság személyenkénti külön-külön elbírálása mellett.

A lakáshivatali munka, a lakáshivatal elhelyezése, az ügyfélfogadás és ügyfélszolgálat rendje több szempontból nem felel meg a követelményeknek. Ezért a munka korszerűsítése, a hatékonyság növelése, a hivatal jobb elhelyezése, az ügyfélszolgálat tökéletesítése időszerű. Mivel a lakáshivatal ügyviteli tevékenysége nem mindenben felel meg a vonatkozó 1/1974. számú tanácsi rendeletben, valamint annak módosítására kiadott rendeletekben és az ügyrendben foglaltaknak, azon változtatni kell. A vb elé kerülő névjegyzékben felsorolt lakásigénylők helyzetét

minden esetben a helyszínen vizsgálják meg. A lakáshivatal munkatársai az ügyiratok kezelését, ügyintézését és határidők betartását a tanácsi rendeletben foglaltaknak megfelelően végzik. A 22/1971. ÉVM számú utasításnak megfelelően naprakész lakásnyilvántartást kell vezetni, és biztosítani kell az üres lakások naprakész nyilvántartását, ellenőrzését és rugalmas elosztását. A tanács elrendelte a Lakásügyi Társadalmi Bizottság sűrűségi újraszervezését és egyszerű működésének biztosítását.

Országos rendeletek felhatalmazzák a tanácsokat, hogy a helyi sajátosságok figyelembevételével a lakáselosztásra és -gazdálkodásra vonatkozóan helyi rendeletet alkossanak. Szeged tanácsa 1971-ben megalkotta az egyes lakásügyi jogszabályok végrehajtására vonatkozó helyi rendeletét, majd szükséges mértékben módosította azt. Legutóbb 1978-ban az egyes lakásellátási formákra való jogosultság feltételeiről szóló tanácsrendeletet módosította, amely módosítás nem követte az idevonatkozó párt- és kormányhatározatok szellemét, és ezért az igénylők vagyoni viszonyaira vonatkozó kritériumokat — mint a lakáshoz juttatás egyik feltételét; felsőbb intézkedésre — a rendeletben nem alkalmazta. Ez azt eredményezte, hogy jelentős vagyon esetén sem zárhatták ki tanácsi bérlakásjuttatásból azokat a személyeket, akiket a korábbi rendelkezések egyértelműen kizártak.

A NEB vizsgálata ezzel kapcsolatban az alábbiakat állapította meg: „A helyi lakásrendelet felülvizsgálata és alapvető módosításra szorul, hogy a várható igényeknek megfelelően, a társadalmilag igazságos lakásgazdálkodást és lakáselosztást jobban biztosítani tudja. A tanácsi rendelet nem tükrözi például az utóbbi évben különböző állami intézkedések nyomán bekövetkezett — a lakosság széles körét érintő — jövedelmi és életszínvonalbeli változásokat. Az egyes lakásellátási formákra való jogosultságot szabályozó rész korszerűtlensége miatt az egyes lakáskategóriákba sorolt igénylők aránya eltolódott. Indokolt a reális, a tényleges jövedelmi és vagyoni viszonyokra épülő társadalmilag igazságosabb kategóriák meghatározása.”

A tanács ezt a rendeletet a fentiek szellemében módosította. Néhány új elemet felhívjuk a figyelmet. A vagyoni helyzet megítélésénél a „jelentősebb értékű ingóság vagy ingatlan” értékhatárát 100 ezer forintra emelte; elrendelte, hogy „az átlagos havi jövedelem megállapításánál a fogyasztási árvaltozások kiegyenlítését szolgáló bérkiegészítést, valamint a nyugdíjak és járadékok egy összegben megátarozott pótlékát figyelembe kell venni”. A fizetett vagy kapott gyermektarifadíjat jövedelmet növelő vagy csökkentő tényezőként veszik figyelembe. A lakásigénylő átvételét ezentúl a lakáshivatalnak igazolnia kell, hiszen ehhez joghatások fűződnek. Mivel házastársak külön-külön lakásigénylést nem jogosultak előterjeszteni, házasság megszűnése után mindkét fél lakásigénylő az eredeti időponttól kezdve kell folyamatosnak tekinteni.

A rendelet a lakáshasználatbavételi díj egy részének fizetésére részletfizetést engedélyez vagy halasztás lehetőségét engedi meg bizonyos jövedelemhatárok alatt és szociálpolitikai indokok alapján.

Az egyes lakásépítési formákra vonatkozó jogosultság új jövedelemhatárai a következők: tanácsi bérlakásra jogosult az az igénylő, akinek családjában az egy főre eső jövedelem a 2800 forintot, egyedülálló esetében a 3500 forintot nem haladja meg, és vagyona nincsen. Három vagy több gyermeket eltartó szülők jövedelmüktől függetlenül jogosultak tanácsi bérlakásra és az a szülő is, aki gyermekét egyedül neveli és tartja el. Egyedülálló nyugdíjasokra és nyugdíjas házaspárookra is vonatkozik ez a paragrafus. A szövetkezeti lakásra igényjogosultság jövedelmi határa 3500 forint (egyedülállóknál 4200 forint). Csak OTP társaslakásra vagy lakásépítő szövetkezeti lakásra jogosultak az ezen felüli jövedelmű igénylők.

Néhány pontban módosította a tanács a fiatalok otthonáról szóló tanácsrendeletet is.

Gátakat ellenőriztek

Befejeződött az észak-dunántúli folyók védvonalainak felülvizsgálata, amelynek során közel 500 kilométer hosszú gátrendszer ellenőrizték. A vizsgálat alapján megállapították, hogy a

Magamra haragítottam egyik tiszteletré méltó honfitársamat, amikor vitánk hevében azt találtam neki mondani: olyan tájékozatlan, mint egy amerikai farmer. Először azt hittem, a hasonlat sérti, hiszen ő mégiscsak többet tud a világ dolgairól, mint például John Carson Arizona állambeli gazdálkodó, akit majdhogynem az érdekel csupán, hogy hány centtel tudja drágábban eladni a marhahús kilóját. De tévedtem. A barátunk azt vette a szívére, hogy tájékozatlannak mertem minősíteni egy virgigli amerikaiat, aki pedig, szerinte, már csak azért is tisztább lát, mint mi magyarok, mert az ottani lapok öt kilométeren tájékoztatják.

Puff neki! Azóta is töröm a fejem, honnan ez a sajtóságos viselkedés, milyen tények ismeretében állíthatja oly magabiztosan egy magát öntudatosnak nevező hazánkfi, hogy a tengerentúliaknak nemcsak az anyagi helyzete különb, mint a miénk, hanem a látókörük is szélesebb? A jövedelemkülönbségről fölösleges dolog lenne csevegni, az ugyanis nem téma, hogy egy vezető tőkés állam mennyivel gazdagabb, ma még mint az egyelőre primer gondokkal is küszködő Magyarország. De más a tájékozottság, e téren alighanem mi vezetünk.

Emberemről tudom, hogy bár turistaként bejárta Közép-Európát, „odaát” még nem futotta neki, a könyveket, útleírásokat pedig azért nem szereti, mert — úgymond — elalszik rajtuk. Jó, tudom én, hogy nincs egyedül az ilyen minőségű életformával, s mint sokan mások, néha ő is hamarabb beszél, mint gondolkodik, mégis elő-elővesz az inger, hogy eltáncoltsam őt szeretett Amerikájától. Nem mintha több lenne a helyszíni tapasztalatom, mint neki, annyi előnnyel bírok mindössze, hogy többször találkoztam születt amerikanusokkal és olyanokkal, akik ötven éve tántorogtak ki az Újvilágba. Tőlük és az Egyesült Államokban megfordult újságíróktól tudom, hogy az Atlanti- és a Csendes-óceán közötti térségek lakói többnyire boldog tudatlanságban élnek, azért nem törődnek a világeseményekkel, mert bebeszélék nekik, hogy a nemzetközi politika nem az ő dolguk, elegendjenek meg annyival, hogy távol vannak a kommunizmus veszélyétől. Méretre szabott emberek ők, akiknek egyik legfőbb problémája, hogy minden lehetséges alkalommal kijelentsék: egyetértenek a kormánnyal, és az Egyesült Államok a világ legnagyobb országa.

Néhány évvel ezelőtt, amikor a budapesti amerikai nagykövetség vezetője saját tolmácsa kíséretében Szegedre látogatott, szerkesztőségünkben is levezitelt. Behatóan érdekődött a vidéki újságcsinálás felől, s nem akarta elhinni, hogy a mi gárdánk azt ír, kommentál, amit fontosnak tart, annyi és olyan külpolitikai anyagot közöl, amennyit jónak lát, illetve elbír a lap szűkös terjedelme, a megjelent írásokat semmiféle felsőbb szerv nem cenzurálja. Miután rendkívül hosszasan időzött ennél a témánál, megjegyeztem: tudom, hogy az Önök országában más a helyzet, ott a belső államok lakóit, vagyis az ottani vidéki olvasókat szinte egyáltalán nem tájékoztatják a nemzetközi helyzet alakulásáról. A nagykövet meglepődött, aztán kénytelen volt elismerni, hogy igazam van, bár elgondolni sem tudja, honnan származnak az információim. Azt bizonygatta mentségképpen, hogy náluk

elég ha csak a világvárosok újságjai frónak a világhelyzetről, mert az átlagpolgár jobban igényli a helyi ügyek, a reklámok, üzleti hirdetések, árajánlatok stb. közlését, mint a tőlük érdekelhetetlen messzeségben levő külpolitikát.

Akkor nem szóltam róla, de most olvasóinknak elmondhatom, hogy engem Vance Packard, Vitray Tamás, Ipper Pál, Halász Zoltán, Simai Mihály akadémikus könyve tájékoztatott, valamint a New York-i Amerikai Magyar Szó szerkesztője, aki a 30-as évek eleje óta van, sokszor fájdalmas kapcsolatban az oly sokat dicősfített amerikai életformával. Ő úgy vélte, nagy szegénye a kétszáz esztendő Egyesült Államoknak, hogy polgárai ma sem hallgathatnak külföldi adásokat egyszerűen azért, mert nem árulnak az üzletekben rövidhullámú sávval eljuttatott rádiókészüléteket, amelyek alkalmasak ezek vételére. De ha árulnának is, rövidhullámú hazai műsorszórás egyáltalán nincs. Ugyanez vonatkozik a nyomtatott sajtóra. Az Egyesült Államokban évekig dolgozó magyar újságírók mondták el, hogy néhány, kifejezetten külpolitikával foglalkozó kollégán kívül soha nem találkoztak amerikaival, aki valaha is látott, vagy pláne olvasott volna valamilyen külföldi hírlapot. „New Yorkban is csak két-három olyan újságosbódéról tudok — írta Ipper Pál —, ahol külföldi lapok egyáltalában kaphatók.”

Nemrég érdekes képsorokat láthattunk a magyar tévében arról, milyen például Nebraska állam polgárainak tájékozottsága. Kedves, rokonszenves gazdálkodók, tisztviselők, háziasszonyok nyilatkoztak angvali mosollyal úgy, hogy őket még esti szórakozás közben is csak az érdekli: több vagy kevesebb lesz-e az adó. Hazaérve lerúgják a cipőt, s a vacsorát már legtöbbször a fotelban, a tévé szórakoztató műsorainak nézése közben fogyasztják el. Első számú értékmérőjük az autó, s az, hogy ki bírja tökéletesebben gépesíteni a háztartását, vagy kicserélni lakásának berendezését, hogy aztán eldicsekedhessen vele az ismerőseinek.

Innen-onnan bírálat érte a Délmagyarországot, mert állítólag nem adott átfogó képet a lengyelországi munkabeszüntetésekéről. Ez tulajdonképpen igaz. Olvasóinkat kevésbé elégejtették ki azok a szűkre fogott közlemények, amelyekből inkább csak sejteni lehetett, mint tudni, mi történt Gdanskban és Környéken, vagy Sziléziában. Nem köztöltük, hanem ismertettük és magyaráztuk az eseményeket abból a megfontolásból, hogy a részletek inkább a lengyelre tartoznak, mint miénk. Lehet, hogy nem volt igazunk, mindenesetre kaján rosszindulat nélkül kommentáltuk a fejleményeket azzal a szándékkal, hogy bizonyos tanulságokat valamennyien levonhassunk belőle. Talán a régi beidegződöttség is oka volt szükségvágunknak, s talán a telexgépek serü adtak bőségesebb anyagot. Mindenesetre látjuk a problémát. Látjuk, és azon vagyunk, hogy tovább fejlesszük, tökéletesítsük külpolitikai tájékoztatásunkat. Mielőtt azonban bárki azt állítaná, hogy a mi lapjainkból nem lehet tájékozódni a világban történekről, az közvetve, vagy személyesen legven szíves tanulmányozni az amerikai sajtóviszonyokat.

De kérem, ne vegye személyes sértésnek, ha az összehasonlítás a mi javunkra üt ki.

F. Nagy István

Szellemi tartalékok, műszaki fejlesztés

Az országgyűlés ipari bizottságának ülése

Tegnap, kedden délelőtt a mai értelmiség szellemi tartalékai, feladatai. A vitainvány Egyesületek Szövetségében kihelyezett ülést tartott az országgyűlés ipari bizottsága. A téma: a műszaki fejlesztés és a szak-

mai értelmiség szellemi tartalékai, feladatai. A vitainvány Egyesületek Szövetségében kihelyezett ülést tartott az országgyűlés ipari bizottsága. A téma: a műszaki fejlesztés és a szak-

A vitában az országgyűlési bizottság tagjain kívül az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság és a Magyar Tudományos Akadémia szakemberei is felszóltak. Szó esett a most formálódó VI. ötéves terv és a műszaki fejlődés összefüggéseiről, részletesen elemezték a műszaki értelmiség helyzetét, feladatait, anyagi viszonyait. (MTI)

Nevelés és munka kölcsönhatása

Az Országos Pedagógiai Intézetben üléseznek az UNESCO délkelet-európai nevelésügyi szakértői. A kedden kezdődött háromnapos tanácskozásukon a nevelés és a munka kölcsönhatását vitatják meg. A világ számos országában ugyanis csakúgy, mint hazánkban a nevelés és a munka kölcsönhatásának vizsgálata a pedagógiai kutatások egyik fontos területe.

Az ülésen Bulgária, Jugoszlávia, Magyarország és Románia pedagógiai intézeteinek képviselői beszámolnak arról, hogy országukban a különböző típusú iskolákban miként alkalmazzák a munkára nevelés elvét